

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

EOD technician, level 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
EOD technician, level 4	4

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work

Demineerija EOD2, tase 4 töö on abistada meeskonda pommiohu, lahingumoonaohu ja plahvatusohu tõrjumisega seotud tegevustel, leitud esemete ohutustaseme hindamisel ja määramisel, ohutult esemeid teisaldada. Ta töötab üldjuhul juhendamisel, kuid lihtsamaid (korduvaid) tööülesandeid täidab iseseisvalt. Demineerija EOD2 töötab meeskonnas ning tema töö eeldab suhtlemist kolleegide ja ameti- ning eraisikutega.

Lisaks demineerija EOD2-le on ka demineerija EOD1, demineerija EOD3, pommitehnik EOD3+ ja demineerimisinstruktori kutsed. Demineerijate pädevus kasvab vastavalt IMAS (International Mine Action Standard, vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud lühendid) maatriksile.

Demineerija EOD1, tase 4 töö on abistada meeskonda pommiohu, lahingumoonaohu ja plahvatusohu tõrjumisega seotud tegevustel; ta töötab juhendamisel.

Demineerija EOD3, tase 5 töö on tuvastada plahvatusohtlikku lahingumoonat ning hinnata leitud esemete ohutustaset, teha ohutustamise protseduure ja hävitada igasugust lahingumoonat.

Pommitehnik EOD3+, tase 5 on spetsialist, kelle töö on kahjutustada plahvatusohtlikke esemeid, kasutada eritehnikaid ja -oskusi lõhkeseadeldiste ja teiste improviseeritud lõhkematerjalide käitlemisel (nt vedelikud raketimootorites, vaesestatud uraaniga (Depleted Uranium) täidetud lahingumoon jne).

Demineerimisinstruktor, tase 6 on spetsialist, kelle töö on juhendamine, demineerimisandmete analüüs ja teadmiste edasiandmine.

Demineerija töökoolituse korraldamisel ja koolituskavade koostamisel lähtutakse rahvusvahelistest EOD (Explosive Ordnance Disposal) koolituspõhimõtetest ja ohutusreeglistikust; sellest tulenevalt on kutse nimetuses ka akronüüm EOD.

A.2 Tasks

A.2.1 Töö planeerimine, korraldamine ja juhtimine

1. Juhtimine ja eestvedamine.
2. Teavitus- ja ennetustöö.

A.2.2 Lõhketöö tegemine

1. Valdkonna töökorraldus ja struktuur.
2. Lõhketöö ettevalmistamine.
3. Lõhketöö pommiohu tõrjumisel.
4. Lõhketöö lahingumoonat ohu tõrjumisel.
5. Lõhketöö lõhkeseadeldisest tuleneva ohu tõrjumisel.
6. Eriotstarbeline lõhketöö (politsei- ja päästesündmustel jm tehtav lõhketöö).

A.2.3 Pommiohu tõrjumine

1. Reageerimine pommiähvardusele.
2. Reageerimine pommikahtlusele.

3. Pommitehnilise kontrolli tegemine.
4. Plahvatusjärgse töö tegemine.

A.2.4 Lahingumoonu ohu tõrjumine

1. Laske- ja lahingumoonu ohu käitlemine.
2. EOD-ERW taktika kasutamine.
3. Lõhkematerjalide ja lahingumoonu saastatud alade puhastamine.
4. Lahingumoonu tuleneva CBRN-ohu tõrjumine.

A.2.5 Plahvatusohu tõrjumine

1. Lõhkeseadeldisest tuleneva plahvatusohu tõrjumine.
2. Lõhkeseadeldisest tuleneva CBRN-ohu tõrjumine.

A.3 Work environment and specific nature of work

Demineerija töötab kõrgendatud ohuga töökeskkonnas. Tema töökeskkonda mõjutavad füüsilised, keemilised, füsioloogilised ja psühholoogilised tegurid. Töö toimub nii väli- kui sisetingimustes ja nõuab füüsilist pingutust. Töötaja peab olema teadlik tööga kaasnevatest tervise- ja keskkonnariskidest. Töö on vaimselt ja emotsionaalselt pingeline, eeldab töötamist ka öösi, puhkepäevadel ja riigipühadel. Peamised ohud on plahvatustest ja kemikaalidest tulenevad vigastused, haigestumised ja töötraumad, võimalikud on mitmesugused bioloogiliste, keemiliste ning füüsiliste ja füüsikaliste faktorite poolt tekitatud tervisekahjustused. Töötamisel on oluline täita tööohutusekirju ja kasutada isikukaitsevahendeid. Pommiühikonna kasutamine eeldab demineerijalt head füüsilist vormi.

A.4 Tools

Demineerija peamised töövahendid on kaitseriietus ja kaitsevahendid, lõhkematerjal, tulirelvad, erilaengud, metallidetektorid, pommirobot, sidsesadmed, röntgeniapparaat, abivahendid, pommikonteiner, mõõtevahendid.

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Demineerija töös on olulised ausus, otsekoheus, pühendumus; otsustus-, vastutus- ja eneseregulatsioonivõime, sealhulgas võime stabiilselt ja tulemuslikult töötada ka pingelolukorras; tolerantsus, sihikindlus, avatus, loovus ja koostöövõime.

A.6 Professional preparation

Demineerija EOD2-l on keskharidus, kutseoskused on omandatud demineerija õppekavale vastaval kvalifikatsioonikursusel ning praktilise töö käigus. Demineerija EOD2 on demineerija EOD1-na töötanud vähemalt 2 aastat.

A.7 Most common occupational titles

Demineerija.

A.8 Regulations governing profession

Tööd demineerijana reguleerivad päästeseadus, korrakaitseadus ja neist tulenevad õigusaktid ning IMAS-standardi (International Mine Action Standard) nõuded.

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid (B.2.1 – B.2.6).

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Töö planeerimine, korraldamine ja juhtimine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. arvestab oma tegevuses valdkonna töökorralduse ja struktuuriga; 2. valmistab ette vahendid ennetus- ja teavitustööks ning aitab läbi viia teavitus- ja ennetustööd vastavalt korraldustele.	
B.2.2 Lõhketöö tegemine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. abistab lõhkamiskohas meeskonda lõhketöö ettevalmistamisel ja ohuala piiramisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; valmistab ette lõhkamisvahendid ja lõhkelaengud; 2. abistab meeskonda pommiohu tõrjumiseks tehtava lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; julgestab vahetult pommiohu tõrjumisega tegelevat demineerijat ja abistab või vajadusel valmistab ise ette laenguid; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid; 3. abistab meeskonda lahingumoonaga ohu tõrjumiseks tehtava lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; abistab demineerimistöö juhti laengute ettevalmistamisel või valmistab neid vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele ise ette; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid; osaleb lõhkamiskoha järelkontrollis; 4. abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva ohu tõrjumiseks tehtaval lõhketööl vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; julgestab ja abistab lõhkeseadeldisest tuleneva ohu tõrjumisega seotud lõhketööga tegelevat meeskonda; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid; 5. abistab meeskonda eriotstarbelise lõhketöö tegemisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid.	
Teadmised: 1) plahvatuste tüübid ja parameetrid; 2) plahvatuse mõju inimestele, rajatistele ja keskkonnale; 3) plahvatuse mõju vähendamise moodused, kaitsemeetmed; 4) signaalid lõhketööl; 5) lõhketöö juhtimise protsess ja struktuur.	
B.2.3 Pommiohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. pommiähvarduse korral abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel ja kontrollib objekti vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; 2. pommikahtluse korral abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; 3. pommitehnilisel kontrollil abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel ja kontrollib objekti vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; 4. plahvatusjärgsel töö abistab meeskonda varustuse ettevalmistamisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele.	
B.2.4 Lahingumoonaga ohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. käitleb laske- ja lahingumoonaga ohutult vastavalt korraldustele; 2. abistab meeskonda erivahendite ettevalmistamisel ja lahingumoonaga või selle otsimisega seotud esmatoimingute tegemisel; 3. abistab lõhkematerjalide ja lahingumoonaga saastatud ala ja selle ümbruse märgistamisel, arvestades ohtude eripäradega; 4. abistab meeskonda lahingumoonast tuleneva CBRN-ohu tõrjumisel; valmistab ette ja kasutab CBRN kaitsevarustust.	
Teadmised: 1) laske- ja lahingumoonaga liigid ja ehitus; 2) lõhkelaengute liigid, paigaldamine.	
B.2.5 Plahvatusohu tõrjumine	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad:	

1. abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva plahvatusohu tõrjumisel vastavalt demineerimistöö juhi korraldustele; hooldab pärast sündmust varustust, arvestades tehnilisi nõudeid;
2. abistab meeskonda lõhkeseadeldisest tuleneva CBRN-ohu tõrjumisel; valmistab ette ja kasutab CBRN kaitsevarustust.

Teadmised:

1) plahvatuste tüübid ja parameetrid.

RECURRING COMPETENCES

B.2.6 Demineerija EOD2 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 4
Tegevusnäitajad: 1. arvestab oma töös demineerimistöö ohutusjuhendit ja tööd reguleerivaid õigusakte; 2. kasutab killuvesti, kiivrit ja teisi kaitsevahendeid; 3. annab kannatanu(te)le elupäästvat esmaabi vastavalt esmaabi andmise nõuetele; 4. teeb alarmsõitu, arvestades kehtivaid õigusakte ja demineerimistöö eripära; 5. osaleb sündmusjärgsel analüüsil; teeb ettepanekuid muudatusteks enda või meeskonna edaspidises tegevuses, teeb ettepanekuid saadud kogemuste edaspidiseks rakendamiseks; 6. kontrollib oma töö kvaliteeti; 7. kasutab oma töös arvutit vastavalt arvuti kasutamise oskuste baasmoodulitele Arvuti põhitõed, Interneti põhitõed, Tekstitöötlus ning standardmoodulitele Andmebaasid, IT-turvalisus ja Koostöö internetis (vt lisa 2 Arvuti kasutamise oskused); 8. kasutab oma töös eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõudele ning ühte võõrkeelt (soovitavalt inglise keelt) osaoskuse mõistmine osas tasemel B1 (vt lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused).	
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.	

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations	
1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	26-01062017-05/2k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Kätlin Kekk, Päästeamet, Personaliarvestuse ja asjaajamise talitus Margus Kurvits, Päästeamet, Demineerimiskeskuse Planeerimise- ja valmisoleku talitus Raido Taalman, Päästeamet, Demineerimiskeskuse Põhja-Eesti pommigrupp Ando Piirsoo, Päästeamet, Demineerimiskeskuse Lõuna-Eesti pommigrupp Arno Pugonen, Päästeamet, Demineerimiskeskuse nõunik
3. Occupational qualification standard approved by:	Property and Personal Protection
4. No. of decision of Sectoral Council	7
5. Date of decision of Sectoral Council	01.06.2017
6. Occupational qualification standard valid until	12.04.2022
7. Occupational qualification standard version no.	2
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	5411 Firefighters

9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	4
C.2 Occupational title in foreign language	
English:	EOD technician, level 4
Finnish:	Miinaraivaaja
Russian:	Взрывотехник
C.3 Annexes	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud lühendid	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	